

ฐานข้อมูล

ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน

จัดทำโดย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน

อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

สำเนาถูกต้อง

(นายปรีชา หุระตบ)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
๒. เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเองอันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้นๆต่อไป

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นคำที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทยเป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ซึ่งเรียกว่าปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่นซึ่งมีผู้ให้คำจำกัดความของภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

สามารถ จันทรสุรีย์ (๒๕๓๖) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาเป็นสติปัญญาเป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งกว้างทั้งลึกที่ชาวบ้านสามารถคิดเองทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินวิถีชีวิตในท้องถิ่นอย่างสมสมัย

กรมวิชาการ (๒๕๓๘) ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่าคือความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษาสังเกตวิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลายเรื่องความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชาต่างๆอาจกล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้การแก้ปัญหาการจัดการและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา

รัตนะ บัวสนธิ์ (๒๕๓๕) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงกระบวนการที่คนที่มีต่อตนเองต่อโลกและสิ่งแวดล้อมซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา ศาสนา ศาสนาที่ได้รับการถ่ายทอดสั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัยทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความสุขของในส่วนที่เป็นชุมชนและปัจเจกบุคคล

ฉลาดชาย สมิตานนท์ (อ้างอิงถึงในพิธีฐานคร่ำไฟ, ๒๕๓๗) ให้ความหมายว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นคือสติปัญญาอันเกิดจากการเรียนรู้สะสมถ่ายทอดประสบการณ์ที่ยาวนานของผู้คนในท้องถิ่นซึ่งได้ทำหน้าที่ชี้แนะว่าการจะใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนและถาวรกับธรรมชาติรอบตัวนั้นทำอย่างไรซึ่งในที่สุดภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจถูกยกระดับให้หมายถึงอุดมการณ์ของการใช้ชีวิตที่เรียบง่ายบนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงที่มีชีวิตสัตว์พืชและมนุษย์ด้วยตัวเองตลอดจนสิ่งไม่มีชีวิตรอบข้าง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่าเป็นองค์ความรู้ความสามารถและทักษะของคนไทยที่เกิดจากสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเลือกสรรเรียนรู้ปรุงแต่งและถ่ายทอดสืบต่อกันมาเพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย

ประเวศ วะสี(๒๕๓๖) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์หรือความรู้ที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีตซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่นซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจนได้แนวทางที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมเป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไปถือเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดสืบต่อกัน

จากความหมายดังกล่าวอาจสรุปว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงองค์ความรู้หรือสิ่งที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีตซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่นซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจนได้แนวทางที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมเป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไปถือเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดสืบต่อกัน

รับเข้าถูกต้อง

(นายวิชา รุระฤช)

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงรวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้นแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาแก้ปัญหาเป็นทั้งสติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านดังนั้นจึงมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระและแนวทางดำเนินชีวิตในวงกว้างภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ในหลายวิชาดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(๒๕๔๑) ได้จำแนกไว้รวม ๑๐ สาขา คือ

๑. สาขาเกษตรกรรมหมายถึงความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยีโดยการพัฒนานบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิมซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการณ์ต่างๆ ได้เช่นการทำเกษตรแบบผสมผสานการแก้ปัญหาการเกษตร เป็นต้น

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค)หมายถึงการรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อชะลอการนำเข้าตลาดเพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัยประหยัดและเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ตลอดทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรมเช่นการรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารากลุ่มโรงสีกลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓. สาขาการแพทย์ไทยหมายถึงความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชนโดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมายถึงความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งอนุรักษ์การพัฒนาและใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชนหมายถึงความสามารถในด้านบริหารจัดการด้านการสะสมและบริการกองทุนและธุรกิจชุมชนทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

๖. สาขาสวัสดิการหมายถึงความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม

๗. สาขาศิลปกรรมหมายถึงความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆเช่นจิตรกรรม ประติมากรรมวรรณกรรมทัศนศิลป์คีตศิลป์ เป็นต้น

๘. สาขาจัดการหมายถึงความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานด้านต่างๆทั้งขององค์กรชุมชนองค์กรทางสังคมอื่นๆในสังคมไทยเช่นการจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้านระบบผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน เป็นต้นกรณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขาการจัดการที่มีความสำคัญเพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ดีหมายถึงกระบวนการเรียนรู้พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มีประสิทธิภาพ

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรมหมายถึงความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษาทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณภาษาไทยและการใช้ภาษาตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐. สาขาศาสนาและประเพณีหมายถึงความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนาเชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อมเช่นการถ่ายทอดหลักศาสนาการบวชป่าการประพฤติประเพณีบุญประเพณีชาว เป็นต้น

สำเนาถูกต้อง

(นายปรีชา ธุระสุข)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับ ที่	ชื่อ	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
๑	วัดจันทารามบ้านหัน	๑	พระครูสุนันจันทคุณ	๘	-
๒	วัดศรีโพธิ์ชัย	๓	พระถนอม สมจิตโต	๓	-
๓	วัดหนองโองคณาราม	๖	พระสมควร กตสึโล	๔	-
๔	วัดใหม่สมบุรณ์จริง	๗	พระสมศักดิ์ เดชบุญโญ	๓	-
๕	วัดวังเรือ	๑๑	พระไพศาล ปภัสสโร	๔	-
๖	วัดห้วยลึก	๙	พระบุญเสริม ฐานกโล	๓	-

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑	วันมาฆบูชา	วันมาฆบูชาเป็นสำคัญวันหนึ่งของพระพุทธศาสนาเป็นที่รู้กันว่าเป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้าได้ประกาศหลักธรรมคำสอนของพระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลายที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้น นำไปเผยแผ่	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔	ศาสนสถานในพื้นที่
๒	ประเพณีวันสงกรานต์	ประเพณีสงกรานต์ ถือเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่งดงามและฝังลึกเข้าไปในชีวิตของคนไทยมานาน มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข และกิจกรรมต่างๆมากมาย	วันที่ ๑๒-๑๕ เมษายน ของทุกปี	ครอบครัวชุมชน หมู่บ้านตำบล บ้านหัน ศาสนสถานในพื้นที่
๓	วันวิสาขบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนวิสาขะ หรือเดือน ๖ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวัน พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพานพุทธศาสนิกชนจะบำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่วัดรักษาศีล ไหว้พระ สวดมนต์ ฟังธรรม เวียนเทียน เจริญภาวนาฯ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖	ศาสนสถานในพื้นที่

สำเนาถูกต้อง

(นายปรีชา ธรรมสุข)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๔	วันเข้าพรรษา	การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่กำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน มีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษา	วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘	ศาสนาสถานในพื้นที่
๕	วันอาสาฬหบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน จนพระอัญญาโกณฑัญญะ ได้บรรลุธรรมและขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จนถือได้ว่าเป็นวันแรกที่มีพระพุทธพระธรรมและพระสงฆ์ครบเป็นองค์พระรัตนตรัย	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘	ศาสนาสถานในพื้นที่
๖	วันออกพรรษา	วันออกพรรษา หมายถึง วันที่พ้นจากข้อกำหนดทางพระวินัยที่ต้องอยู่ประจำที่ หรือในวัดแห่งเดียวตลอด ๓ เดือน พระสงฆ์ได้ทำปวารณา เปิดโอกาสให้เพื่อนพระภิกษุว่ากล่าวตักเตือนเรื่องความประพฤติของตน เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ ความเคารพนับถือและสามัคคีกัน เมื่อออกพรรษาแล้วจะได้นำความรู้จากหลักธรรมและประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างพรรษาไปเผยแผ่แก่ประชาชน พุทธศาสนิกชนจะไปทำบุญทำทาน รักษาศีลและฟังธรรมเป็นกรณีพิเศษ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑	ศาสนาสถานในพื้นที่

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา รุระสุข)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๗	ประเพณีลอยกระทง	ลอยกระทงเป็นประเพณีที่สำคัญ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ โดยมีความเชื่อหลายประการ เช่น แสดงความสำนึกถึงบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอขมาต่อพระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงไปในน้ำ การสะเดาะเคราะห์ และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว	วันเพ็ญ (ขึ้น ๑๕ ค่ำ) เดือน ๑๒	ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๘	วัฒนธรรมสวณะ	“วัฒนธรรมสวณะ” เรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า “วันพระ” หมายถึงการฟังธรรมของชาวไทยพุทธ เมื่อถึงวันธรรมสวณะ คือวันขึ้น ๘ ค่ำ แรม ๘ ค่ำ และ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ แรม ๑๕ ค่ำ พุทธศาสนิกชนจะเตรียมอาหาร ผลไม้ เครื่องสักการะไปวัด เพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ รวมทั้งรักษาศีล เจริญจิตภาวนา และฟังธรรมเทศนา	ทุกวันธรรม สวณะ	ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๙	ประเพณีการบวชนาค	ตามประเพณีชายไทย อายุ ๒๐ ปี บริบูรณ์ จะต้องบวชทดแทนบุญคุณพ่อแม่ การบวชสมัยก่อนต้องบวชกัน ๑ พรรษา ปัจจุบันระยะเวลาอาจจะน้อย เช่น ๗ วัน ๑๕ วัน ๓๐ วัน การบวชถือได้ว่า ผู้บวชจะได้ศึกษาถึงหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าเพื่อจะนำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มีความอดทนอดกลั้น และเข้าใจโลกธรรม	มีการดูฤกษ์ ยามวันดีได้ ตลอดทั้งปี	-

สำเนาถูกต้อง

(นายปรีชา ทุระสุข)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการเกษตร

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การทำปุ๋ยหมัก	นายบุญสอน เข้มสันเทียะ	๑๙๐ ม.๑ ต.บ้านหัน
๒	การทำนาข้าว	นายบุญสอน เข้มสันเทียะ	๑๙๐ ม.๑ ต.บ้านหัน
๓	ด้านการแพทย์แผนไทย	นายบุญสอน เข้มสันเทียะ	๑๙๐ ม.๑ ต.บ้านหัน
๔	กลุ่มข้าวอินทรีย์แปลงใหญ่	นายจำนง พันธุ์	๒๑๒/๒๖ม.๕ ต.บ้านหัน

ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	กลุ่มแกะสลักหินทรายแดง	นางประสาสน์ ทวีศรี	ม.๓ ต.บ้านหัน
๒	กลุ่มตัดเย็บกระเป๋	นางบรรจง พรมพันธ์ใจ	๓๖/๑ ม.๖ ต.บ้านหัน
๓	กลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านหัน	นางบุญเอื้อ ตีจันทิก	๑๓๙ ม.๔ ต.บ้านหัน
๔	กลุ่มทอพรมเช็ดเท้า	นางสิน เฝียงสูงเนิน	๒๓๒ ม.๕ ต.บ้านหัน
๕	กลุ่มทอเสื่อกก	นางหนูพิศ คงสุข	๒๐๕ ม.๕ ต.บ้านหัน

ด้านประเพณี ความเชื่อ และพิธีกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	ทำขวัญนา	นายณลิน ขาบจันทิก	ม.๑ ต.บ้านหัน
๒	มวยไทย	นายศักดิ์สิทธิ์ เพี้ยโครต	ม.๒ ต.บ้านหัน
๓	มวยไทย	นายอร่าม คุ่มสุวรรณ	ม.๑ ต.บ้านหัน
๔	เป่าแคน	นายณัฐฤกิตต์ ศรีจันทิก	ม.๑ ต.บ้านหัน

ด้านศาสนา วัฒนธรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	พิธีกรรมทางศาสนา	นายณัฐฤกิตต์ ศรีจันทิก	ม.๑ ต.บ้านหัน
๒	พิธีกรรมทางศาสนา	นายเสกศิษย์ จีระวิทยากร	ม.๒ ต.บ้านหัน
๓	พิธีกรรมทางศาสนา	นายประยุทธ์ เพี้ยชัย	ม.๔ ต.บ้านหัน
๔	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสุเทพ เพี้ยชัย	ม.๒ ต.บ้านหัน

สำเนาถูกต้อง

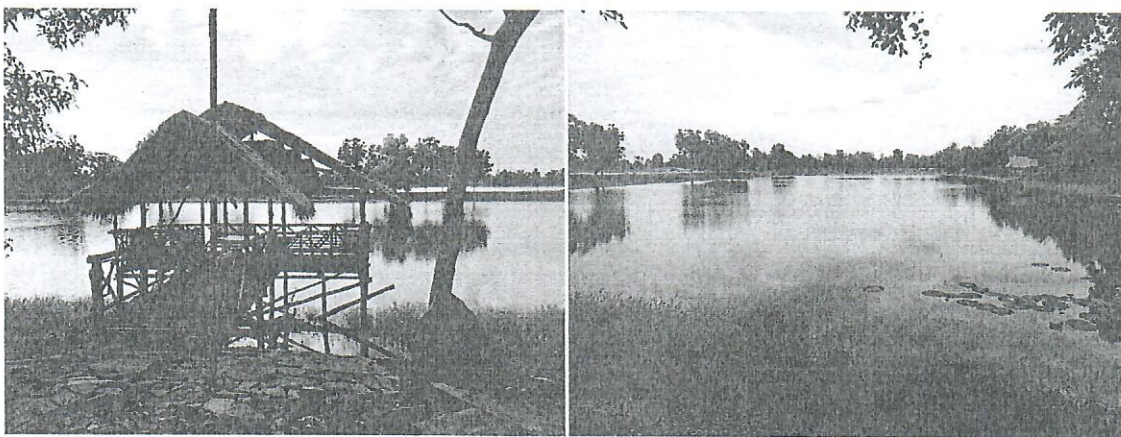
(นายปรีชา รุระสุข)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

แหล่งเรียนรู้ตำบลบ้านหัน

ประเภททรัพยากรธรรมชาติ

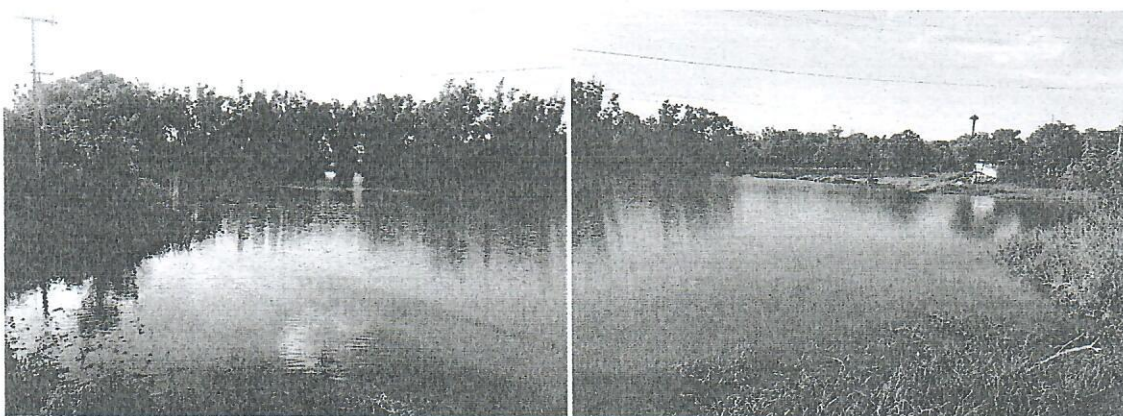
1.สระพระจันทร์ แหล่งพักผ่อนหย่อนใจตำบลบ้านหัน

ตั้งอยู่หมู่ที่ 10 ตำบลบ้านหัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา เป็นสระกักเก็บน้ำใช้อุปโภคบริโภคของตำบลบ้านหัน

2.อ่างวังเรือ

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านหัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจเชิงระบบนิเวศของพื้นที่ตำบลบ้านหัน

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชา สุระสุข)
ผู้อำนวยการการศึกษา

ประเภทกิจกรรมทางสังคม - วัฒนธรรม

1.สถานประกอบธรรม

ตั้งอยู่ที่หมู่ 10 ตำบลบ้านหัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา เป็นแหล่งวิทยาการด้านการเผยแพร่หลักธรรมของศาสนา

2.วัดจันทร์ธรรม

ตั้งอยู่ที่หมู่ 10 ตำบลบ้านหัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา เป็นแหล่งวิทยาการการด้านเผยแพร่หลักธรรม และคำสอน การปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาพุทธ

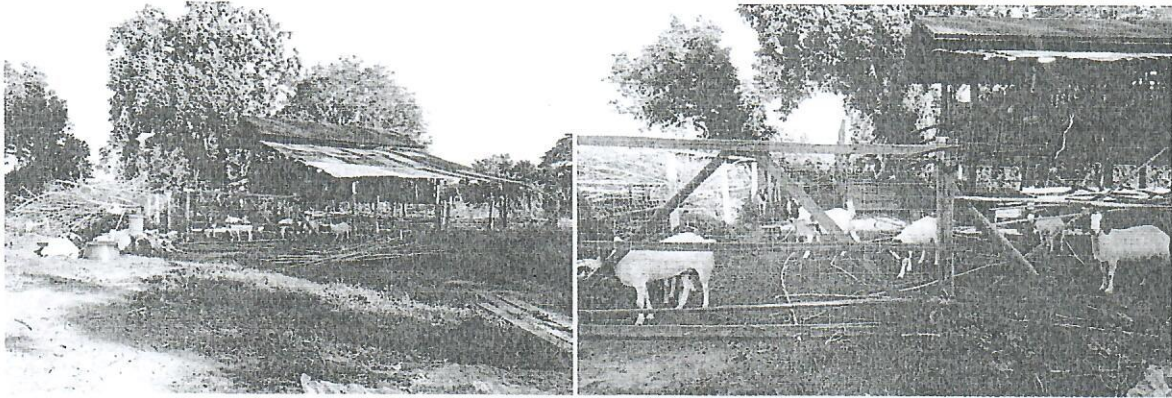

สำเนาถูกต้อง

(นายปรีชา สุระสุข)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

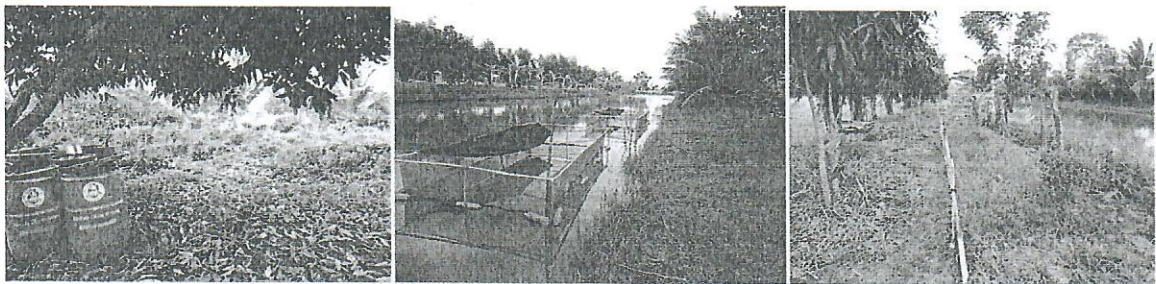
3. ฐานเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเลี้ยงสัตว์

ตั้งอยู่ที่หมู่ 1 ตำบลบ้านหัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ และการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านหัน

ตั้งอยู่เลขที่ 221 หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านหัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรผสมผสาน และการดำเนินตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปรีชา ธรรมสุข)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา